

Mål for hjorteviltforvaltningen i Søndre Land kommune 2017 – 2022

Vedtatt av Formannskapet 4.4.2017 etter delegeringsvedtak i kst. 6.3.2017.

Overordnet målsetting:

Søndre Land kommune skal ha en biologisk sunn hjorteviltstamme som er bærekraftig i forhold til beitetilgang og artsmangfold i naturen og som minimaliserer konflikter med trafikken, jord- og skogbruksnæringen, private hager og øvrig friluftsliv. Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og lokale jegerinteresser.

1. Organisatoriske mål:

1.1. Ansvarsfordeling og samarbeid mellom kommune og jaktrettshavere

Kommunen har et overordnet ansvar for verdier og interesser knyttet til biologisk mangfold, trafikkproblemer, skader på jord- og skogbruk og andre skader/ulemper. Det kommunale ansvaret ligger derfor hovedsakelig i regulering av størrelsen på de ulike bestandene. Kommunen har også ansvar for å ivareta jaktrettshavernes rettigheter og rettssikkerhet gjennom å fastsette forskrifter og fatte enkeltvedtak. Jaktrettshaverne har ansvar for den detaljerte bestandsplanleggingen med årlig avskytningsplan og jaktutøvelsen.

Kommunen ønsker å legge til rette for at rettighetshaverne skal ta et større ansvar i hjorteviltforvaltningen i samsvar med nasjonalt lovverk og forskrifter.

For å oppnå dette skal kommunen definere overordnede og tydelige mål i hjorteviltforvaltningen som angir rammer for rettighetshavernes bestandsplanlegging og øvrige forvaltningstiltak.

Kommunen ønsker god dialog med jaktrettshaverne gjennom faste, årlige fellesmøter om hjorteviltforvaltningen.

Viltfondet skal aktivt brukes til å øke kunnskapen om viltet og beslutningsgrunnlaget i hjorteviltforvaltningen.

1.2. Samarbeid mellom kommuner

Søndre Land kommune skal aktivt jobbe for forvaltning av hjortevilt på tvers av kommunegrensene. Forutsetningen er at dagens interessemotsetninger innenfor årsleveområdene adresseres og håndteres ved bruk av hensiktsmessige virkemidler.

1.3. Valdstruktur og bestandsplanlegging

Dagens valdstruktur med tre store vald og forvaltningssamarbeid mellom dem, er i hovedsak tilfredsstillende. Det er et mål å forhindre oppsplitting av velfungerende vald. Samtidig er det ønskelig at små vald melder seg inn i tilstøtende større vald eller inngår i felles bestandsplansamarbeid med nabovald, slik at rettighetshavernes bestandsplanarbeid og øvrige hjorteviltforvaltning profesjonaliseres.

2. Mål for næring og rekreasjon:

2.1. Utvikling av landbrukets næringsinteresser

Hjorteviltbestanden skal innenfor rammene av målene for bærekraftig forvaltning gi grunnlag for en høy og mest mulig stabil avkastning og verdiskapning i landbruksnæringen.

2.2. God tilgjengelighet for lokale jeger- og friluftsjakter

Dagens gode tilgang til jakt på hjortevilt er et verdifullt aktivum for bygdesamfunnet og storsamfunnet som må videreføres.

Ved ny utvidet jakttidsramme er det ønskelig at jaktutøvelsen og hoveddelen av jaktuttaket skal foregå i september/oktober som før, og at utvidet jakttid på elg ikke skal skje til ulempe for annet friluftsliv og småviltjakt.

3. Bærekraftig forvaltning

3.1. Arealforvaltning som tar hensyn til hjorteviltets leveområder

Kommunen skal gjennom arealforvaltningen bidra til å ta vare på/ sikre viktige trekkruiter og leveområder for hjorteviltet.

Ungskogpleie i elgens vinterbeiteområder skal også ta hensyn til beiteproduksjon.

3.2. Sunn elgstamme

Elgbestandens sunnhet, kondisjon og produktivitet skal forbedres gjennom fortsatt fokus på bestandens størrelse i forhold til beitetilgangen. Hjorteviltbestandenes tetthet har også betydning for risiko for smitte og utbredelse av flått, hjortelusflue og skrantesyke (CWD). Uttak av mindreverdige dyr bør stimuleres under jakta.

Mål for slaktevektene er 70 kg for kalv og 140 kg for åringer i gjennomsnitt for begge kjønn og for hvert av valdene.

Mål for tvillingandelen er 25% og for kalvraten er 70%

3.3. Elgen og forholdet til andre arter – biologisk mangfold

Valdene skal utføre beiteregistreringer som en del av bestandsplanleggingen.

Biologisk bæreevne: Beiteutnyttelsen skal ikke overstige 40 % av siste års skuddproduksjon på prefererte beitearter (ROS) i noen vald.

3.4. Forholdet til andre samfunnsinteresser

Skogbruk

Økonomisk bæreevne: Beiteutnyttelsen på furu skal ikke overstige 30 % av siste års kvistproduksjon i noen vald.

Trafikk

Antall påkjørte elg i trafikken skal ikke overstige 20 dyr pr år.

3.5. Bestandsstørrelse

Mål om elgen og forholdet til andre arter (pkt. 3.3) og forholdet til andre samfunnsinteresser (pkt. 3.4) skal være styrende for elgstammens størrelse.

Inntil videre gjelder et bestandsmål tilsvarende 0,2 sett elg pr dv.

Minstearealet for elg er 2 500 daa for hele kommunen.

3.6. Tiltak ved avvik

Kommunens Viltnemnd vil i situasjoner utenom ordinær jakttid der mye trekkende hjortevilt forårsaker stor risiko for farlige trafikksituasjoner vurdere å iverksette uttak av eget tiltak, jf. Naturmangfoldsloven § 18 tredje ledd pkt. c. Ved omfattende beiteskader på skog eller avling vil Viltnemnda tilsvarende ha en liberal praksis ved å tillate felling etter særskilt søknad, jf. NML § 18 fjerde ledd eller ved å be om at myndigheten (Miljødirektoratet) etter eget tiltak iverksetter uttak etter NML § 18 tredje ledd pkt. b.

3.7. Forvaltning av rådyr og hjort

Rådyrstammen i Søndre Land antas å påvirkes primært av klimaet og av predatorer som rev og gaupe. En aktiv forvaltning av rådyrbestanden er ikke et kommunalt mål. Søndre Land Kommune sitt engasjement i rådyrforvaltningen er avgrenset til å fastsette minsteareal, tildele fellingstillatelser og å samle inn jaktstatistikk. Minsteareal for rådyr er 500 daa.

Hjortestammen er i sterk vekst på Østlandet og over noe tid registreres og felles noe mer hjort også hos oss. I Søndre Land er det ikke ønskelig å øke hjortestammen utover dagens bestandsnivå. Dette er primært begrunnet i nedslitte beiter forårsaket av elg, selv om beitepreferansene for elg og hjort til dels er forskjellige. Det er et mål at rettighetshaverne profesjonaliserer hjortejakta gjennom hensiktsmessig organisering og jaktutøvelse, gjerne på tvers av dagens jaktfeltstrukturer, samt ved å registrere jaktstatistikk. Minstearealet for hjort er 2 500 daa i Fluberg og 5 000 daa i resten av kommunen.

Hov, den 6.4.2017

Einar Struksnæs
Skogbrukssjef